

PYTANIA JAWNE 2025

skrótowo

„Makbet”

W. Szekspir

Jaki wpływ na człowieka ma sprawowanie przez niego władzy? Omów zagadnienie na podstawie „Makbeta” Williama Szekspira. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst

INSPIRUJĄCY CYTAT

**„Władza najlepiej sprawdza charakter człowieka”
Arystoteles**

KONTEKST KULTUROWY

**Obraz
„Napoleon przekraczający Przełęcz Świętego Bernarda”
Louis - David**

Obraz w centralnej swojej części przedstawia Napoleona podczas przeprawy przez Alpy w 1800 roku. Dowódca dosiada konia, który w akcie triumfu staje dęba. Warto podkreślić, że taka postawa konia w starożytności symbolizowała władzę. Jest to wyidealizowany obraz młodego przywódcy.

Napoleon został przedstawiony jako pewny siebie i unosi rękę w górę. W dolnej części malowidła dostrzec można żołnierzy wtaczających armaty na skały, a jeszcze niżej inskrypcję z nazwiskiem Bonaparte oraz Hannibala i Karola Wielkiego. Oni także ze swoimi armiami przemierzali Alpy. Ciekawie autor przedstawił skłębione chmury, które kojarzą się z zawieruchą wojenną oraz burzą.

Plan wypowiedzi ustnej

1. Wstęp

Władza od lat fascynowała człowieka i stanowiła obiekt jego pożądania. Stała się także bardzo interesującym motywem literackim, a twórcy dokonywali analizy jej wpływu na ludzką naturę.

2. „Makbet” W. Szekspir

- Spotkanie z czarownicami i rozmowa z Lady Makbet podsycają żądze władzy bohatera.
- Przemiana bohatera z rycerza w okrutnego tyrana i zbrodniarza.
- Krąg zbrodni, których dokonuje Makbet.
- Śmierć wybawieniem od wyrzutów sumienia.

3. Kontekst:

- Mit o powstaniu świata - Kronos w obawie przed utratą władzy połyka swoje dzieci.
- „Balladyna” Juliusza Słowackiego- zabójstwo siostry Aliny w celu zdobycia władzy.
- „Potop” Henryka Sienkiewicza - Janusz Radziwiłł, aby zdobyć większą władzę posuwa się do zdrady ojczyzny.
- „Tango” Sławomira Mrożka - brutalne przejęcie władzy przez Edka

4. Kontekst kulturowy:

- Obraz „Napoleon przekraczający Przełęcz Świętego Bernarda” Louisa - Davida - dostojny wizerunek młodego przywódcy.

5. Wnioski

Moim zdaniem poruszany w literaturze motyw władzy stanowił narzędzie do analizy ludzkiej psychiki oraz dylematów moralnych z nią związanych. Pomagał zrozumieć jej pozytywny, jak i negatywny wpływ na człowieka oraz konsekwencje jej sprawowania.